

Maoisme vs. MLMhM

[English translation](#)

I den internasjonale kommunistiske bevegelsen har det de siste årene dukket opp en del organisasjoner som jobber under merkelappen «marxismen-leninismen-maoismen, hovedsaklig maoismen». Disse framholder formann Gonzalo (Abimael Guzmán) som «vår tids største kommunist», forholder seg dogmatisk og mekanisk til teorier fra Gonzalo og Perus Kommunistiske Parti (PKP) og argumenterer for at deler av «Gonzalos Tenkning» er allmenngyldige.

Mange andre kommunistiske partier og organisasjoner (som CPI(maoist) i India og CPP på Filippinene) følger også MLM, uten å dele dette synet på teoriene til Gonzalo og PKP og uten å skille seg ut med «maoismen først og fremst». For å skille disse retningene vil vi derfor konsekvent omtale tilhengerne av Gonzalo og PKP for «MLMhM».

Feilaktige teorier og praksis fra MLMhM

Vi er uenige i enkelte av teoriene til Gonzalo og PKP, samt hvordan disse praktiseres i organisasjonene som følger MLMhM. Vi mener flere av disse motsigelsene mellom oss og MLMhM har så stor betydning at en felles kommunistisk organisering ikke er mulig i dag.

Jefatura

Gonzalo har en teori om «Jefatura», som på engelsk blir oversatt til «Great leadership». I «Struggle Sessions» (SS), et MLMhM-organ med base i USA, blir Jefatura beskrevet slik:

«All leaders are experienced. But Great Leaders unify the militarized Party around themselves and embody the revolution

through correct navigation of two-line struggle.»

<https://struggle-sessions.com/2018/07/20/on-the-maoist-principle-of-great-leadership/>

Vi mener et dekkende norsk begrep for «Jefatura» er «førerskap». Det kan bare være en fører av et parti, akkurat som det bare kan være en fører av en kjøretøy. «Fører» er også tidligere blitt brukt i Norge for å markere at partiet har en leder som står over alle andre i partiet, som hele partiet fylker seg rundt og som gjennom sin person legemliggjør partiet.

MLMhM-organisasjonene mener dette ikke er persondyrking. Det er et standpunkt vi er uenig i; vi mener det er nettopp persondyrking dette betyr. Hva skulle ellers vært persondyrking, om ikke det å framholde en person som selve legemliggjøringen av partiet og dets førende tenkning? Denne persondyrkinga illustreres blant annet i plakater og annen propaganda fra Peru, hvor personen Gonzalo blir brukt som symbol på partiet og hvor partimedlemmer og massene blir framstilt som om de hyller Gonzalo.

Persondyrking er ikke noe nytt i kommunistisk sammenheng. Det har vært persondyrking av alle større kommunistiske ledere. Mest kjent er kanskje persondyrkingen av Stalin og Mao, men alle disse lederne bortsett fra Gonzalo tok avstand fra persondyrking og framholdt det som noe negativt. Mao beskrev dette slik:

«Personkulthen er en råtten overføring fra menneskehetens lange historie. Personkulthen er forankret ikke bare i de utnyttende klassene, men også hos de små produsentene. Som kjent er patriarkisme et produkt av småprodusentøkonomi ...»

Mao,

https://www.marxists.org/reference/archive/mao/selected-works/volume-7/mswv7_467.htm (min oversettelse)

Stalin skrev dette:

«Du snakker om din 'hengivenhet' til meg. Kanskje dette er et uttrykk som kom ut ved et uhell. Kanskje ... Men hvis det ikke er en tilfeldig frase, vil jeg råde deg til å forkaste prinsippet om hengivenhet til personer. Det er ikke den bolsjevikiske måten. Vær viet arbeiderklassen, dens parti, dens stat. Det er en fin og nyttig ting. Men ikke forveksle det med hengivenhet for personer, denne forfengelige og unyttige gimmik av svaksinnede intellektuelle [. . .]»

Stalin, her fra Grover Furr: Khrushchev lied s. 219 (min oversettelse)

og senere:

«Jeg er absolutt mot publikasjonen av 'Historier om barndommen til Stalin'. " Boken bugner av en masse omtrentligheter av faktum, av endringer, av overdrivelser og av ufortjent ros ... "Men ... det viktige ligger i det faktum at boken har en tendens til å plante i hodet til sovjetiske barn (og mennesker generelt) personlighetskulten til ledere, til ufeilbarlige helter. Dette er farlig og skadelig. Teorien av 'helter' og 'mengden' er ikke en bolsjevikisk, men en sosialrevolusjonær teori ... Jeg foreslår at vi brenner denne boken.»

Ibid, s. 221 (min oversettelse)

Gonzalo derimot omfavnet personkultusen og laget teorien om «Jefatura».

Se også: [«PKP om heltemotets dag»](#)

I stedet for førerprinsippet i partiet, mener vi partiet må bygge på kollektiv ledelse og på å bygge et parti av ledere. Om en mener det viktigste er å bygge en leder, og ikke alle i partiet/organisasjonen som ledere, får dette praktiske

konsekvenser i hvordan en fordeler oppgaver når en skal bygge opp den kommunistiske organisasjonen. Om det viktigste er å fostre én fører, er det naturlig at vedkommende holder flest innledninger, taler så ofte som mulig på møter, holder appeller ved de fleste anledninger osv. Dersom en har prinsippet om kollektiv ledelse og prinsippet om et parti av ledere, må alle utfordres på slike oppgaver, og en må rotere på hvem som får disse oppgavene. Det er en åpenbar svakhet å ikke ha flere ledere i en kommunistisk organisasjon. Dette får også konsekvenser for interndemokratiet på mange måter, siden en også trenger ledelse i kampen for å korrigere feil hos ledere.

Selv om man som regel har en øverste leder (dette er det vanligste selv i borgerlige partier), bør partiet likevel utdanne mange ledere. Vi kan ikke på forhånd vite hvem som skulle vært en «fører» for partiet og dermed sette alt inn på å fostre denne personen som leder – da kan vi ende opp med at gode lederemner blir oversett. Dessuten er det lurt å ha ledere som kan ta over dersom noen faller bort, enten det er grunnet sykdom, fengsling, eller andre grunner. Det er et tankekors at Naxalittene i India og CPP i Filippinene har holdt ut i sine respektive folkekriger i over førti år, til tross for at lederne har blitt fengsla, drept eller sendt i eksil, mens folkekrigen i Peru mer eller mindre falt sammen i kaos da Gonzalo ble arrestert.

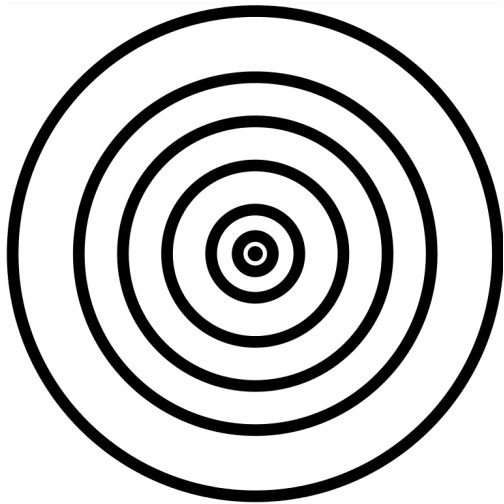
En annen alvorlig svakhet med førerdyrkelse er teorien om at lederen er en legemligjøring av revolusjonen (se [«On the Maoist Principle of Great Leadership»](#) hos *Struggle Sessions*) En logisk konsekvens av dette er at kritikk av lederen blir kontrarevolusjonær, siden det er kritikk av selve revolusjonen.

Uten et sunt klima for kritikk og diskusjon, kan ikke feil rettes og linjen korrigeres. Ved å innføre førerprinsippet i organisasjonen har en allerede staket ut en feilaktig linje.

Teorien om Jefatura fikk katastrofale følger for partiet da Gonzalo og flere andre ledende medlemmer ble arrestert. Etter arrestasjonen av Gonzalo, satte myndighetene sammen en latterlig oppvisning hvor Gonzalo ble kledd i Donald Duck-fangedrakt i et bur. Gonzalo klarte å utnytte anledningen til å holde en oppildnende tale hvor han oppfordret til å fortsette folkekrigen, og slo fast at arrestasjonen av han ikke var annet enn en liten hump i veien. Senere kom det derimot flere rapporter og hendelser som vitnet om at Gonzalo nå hadde endret mening og gikk inn for fredsforhandlinger. (https://www.bannedthought.net/International/RIM/AWTW/2006-32/32Peru.htm?utm_source=pocket_mylist)

Siden lederen ble behandlet som ufeilbarlig, kunne dette bare få ett av to utfall: enten at partimedlemmene gikk inn for å avslutte folkekrigen, eller at de avviste rapportene som falske og fastholdt at Gonzalo fortsatt var for folkekrigen. I tråd med at det stadig kom flere rapporter og hendelser som pekte i retning av at Gonzalo faktisk var tilhenger av å legge ned våpnene, ble det stadig vanskeligere å tro at Gonzalo fortsatt var for å forsette folkekrigen. Høyresiden i PCP kjørte linjekamp hvor de argumenterte for å legge ned våpnene og hevdet at Gonzalo var på deres side. Venstresiden på sin side førte aldri noen politisk linjekamp tilbake, men blånektet for at Gonzalo hadde skiftet side og angrep alle rapporter, vitneforklaringer m.m. om noe annet som falske. (https://www.bannedthought.net/International/RIM/AWTW/2006-32/32Peru.htm?utm_source=pocket_mylist). Resultatet var at partiet mer eller mindre falt i grus som følge av rapportene (ekte eller falske) om at Gonzalo hadde gått over til høyresiden.

Konsentriske sirkler

Modell på konsentriske sirkler. Sirklene springer ut fra samme sentrum. Alberto Barbati – Eget verk, CC BY-SA 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=828148>.

ML
Mh
M
ha
r
en
te
or
i
om
at
en
sk
al
ha
en
«k
on
se
nt
ri
sk
o
pp
by
gg
in
g
av
re
vo
lu
sj
on
en
s
tr

e
ve
rk
tø
y,
pa
rt
ie
t,
hæ
re
n
og
fr
on
te
n»
.
De
t
be
ty
r
at
hæ
re
n
or
ga
ni
se
re
s
ru
nd
t
pa

rt
ie
t,
me
ns
fr
on
te
n
or
ga
ni
se
re
s
ru
nd
t
hæ
re
n.
«*P*
ar
ti
et
må
ho
ld
e
fa
st
ve
d,
og
gj
ør
e

al
t
so
m
er
nø
dv
en
di
g
fo
r
å
væ
re
de
t
en
es
te
og
an
er
kj
en
te
se
nt
er
et
»
(S
e
[«L](#)
[eg](#)
[g](#)
[ve](#)

kk
il
lu
sj
on
en
e
og
ka
st
de
re
in
n
i
ka
mp
en
»
ho
s
Tj
en
Fo
lk
et
Me
di
a)
.

Den innerste kjernen og innerste ledelsen blir her ledelsen i kommunistpartiet. Ledelse springer med andre ord ut fra kjernen, deretter utover i de ytre sirklene. Alle i partiet må være med i hæren og fronten, men ikke motsatt. Med andre ord er det slik at frontorganisasjonene ut fra denne modellen ikke kan velge sine egne ledere, i alle fall ikke *reelle* ledere. En

eventuell ledelse som blir valgt av fronten, vil måtte være underlagt ledelsen i partiet.

Vi mener dette er en udemokratisk og dårlig måte å drive frontarbeid på. Vi mener også at den strider med den maoistiske masselinjen «fra massene, til massene». Vi mener at partiet ikke skal lede frontene gjennom en formell underkasting av fronten og dens organisasjoner under partiet, men ved at partiet alltid og konstant kjemper for å vinne tillit, at partiet fungerer ledende gjennom denne tilliten og leder sammen med andre ledende personer i fronten. Vi mener videre at partiet skal ha en ydmyk holdning hvor vi hele tiden husker og forstår at det er massene som er de egentlige heltene, mens vi selv i mange saker kan være uvitende, og at i like stor grad som vi gir ledelse og lærdom til massene, hele tiden må lære av massene og deres kunnskaper.

«Massene er de virkelige heltene, mens vi selv ofte er barnslige og uvitende, og uten denne forståelsen er det umulig å tilegne seg den mest rudimentære kunnskapen.»

<http://www.morningsun.org/living/redbook/book11.html>

Militarisering av partiet

I et av sine mest sentrale dokumenter skriver PKP:

«Formann Gonzalo formulerer militariseringa av de kommunistiske partiene, og den konsentriske oppbyggingen av de tre verktøyene. Militariseringa av de kommunistiske partiene er en politisk retningslinje med strategisk innhold, siden det er «summen av de forvandlinger, forandringer og korrigeringer som er nødvendige for å kunne lede folkekrigen som hovedform for kampen som vil skape den nye staten». Derfor er militariseringa av de kommunistiske partiene nøkkelen for den demokratiske og den sosialistiske revolusjonen, samt for kulturrevolusjonene.»

<https://tjen-folket.no/index.php/2020/10/02/pkp-linja-for-oppbyggingen-av-revolusjonens-tre-verktoy/>

Slik vi forstår militarisering av partiet, så betyr det at en organiserer partiet på en måte som ligner organiseringen av militæret. Dette innebærer blant annet at en har kommandostruktur – herunder stort ansvar og makt til enkeltpersoner til å gjøre vedtak. For en hær i en krig er en slik struktur nødvendig, siden en ikke har tid til å gå igjennom demokratiske prosesser før vedtak fattes. For et kommunistisk parti er det derimot nødvendig å praktisere demokratisk sentralisme. Dette er ikke forenlig med en militarisert struktur, siden vedtakene der ikke blir avgjort gjennom demokratiske prosesser, men av enkeltindivider ovenfra og ned. Prinsippet om at det er klart definert hvem som kan vedta hva, er i tråd med både den demokratiske sentralismen og den militariserte modellen, men forskjellen er at en i den demokratiske sentralismen i all hovedsak har organer med flere individer som fatter beslutninger på demokratisk vis, mens det i den militariserte modellen i hovedsak er enkeltindivider som fatter vedtak.

Militarisering av partiet betyr også at en tar sikte på å starte militære aksjoner fra et tidlig tidspunkt.

PKP om militariseringa av partiet: «På den 1. landskonferansen i november 1979, la formann Gonzalo fram tesen om nødvendigheten av å militarisere Perus Kommunistiske Parti. I de første månedene av 1980, da partiet forberedte seg på å starte folkekrigen, la han fram at partiet må militariseres gjennom aksjoner og baserte seg på den store Lenin som sier at man skal redusere det ikke-militære arbeidet for å fokusere på det militære, at fredstida var over og at vi var på vei inn i krigstid og derfor burde alle styrker militariseres. Så, med partiet som navet i alt, bygges hæren opp, og rundt disse to verktøyene, med massenes deltagelse i folkekrigen, bygges den nye staten opp.

Militariseringa av partiet kan bare føres framover gjennom konkrete klassekampaksjoner, konkrete aksjoner av militær type. Det betyr ikke at vi utelukkende skal gjennomføre militære aksjoner (geriljaaksjoner, sabotasje, likvideringer, væpna propaganda og agitasjon), men at vi hovedsakelig fokuserer på disse kampformene med mål om å øke og utvikle klassekampen, utdanne gjennom handling, med disse typene aksjoner som hovedform for folkekrigen.»

–

<https://tjen-folket.no/index.php/2020/10/02/pkp-linja-for-oppbyggingen-av-revolusjonens-tre-verktoy/>

Slik vi oppfatter det går det en rød tråd fra prinsippet om Jefatura (førerskap) til militarisering av partiet og konsentrisk oppbygging av parti, hær og front, hvor en i sentrum vil finne en mer eller mindre allmektig partifører som har et offiserskorps som styrer partiet, hæren og frontorganisasjonene. Vi mener dette er en despotisk måte å organisere på som er skadelig og i strid med det kommunistiske prinsippet om demokratisk sentralisme.

Med sentralisme uten demokrati, blir det umulig å korrigere feilaktige politiske linjer og andre feil i ledelsen. Alle mennesker gjør feil – ingen er ufeilbarlig. Et sterkt kollektiv er sterkere enn noe individ, og har større tankekraft enn noe individ. Gjennom kollektiv anstrengelse kan en tenke ut bedre politiske linjer, og legge bedre planer enn noen enkeltperson kan gjøre. I tillegg er det slik at om lavere nivåer ikke blir involvert i beslutninger, vil de ikke føle noe eierskap til beslutningen – de blir fremmedgjort fra vedtaket. Jo flere som er fremmedgjort fra vedtaket, jo mindre entusiasme vil det finnes for vedtaket og dermed vil gjennomføringevnen svekkes.

Militarisering av partiet kan kanskje se ut som en måte å styrke kraften til partiet på, men i virkeligheten er det

motsatt. I alle fall når dette gjøres på et tidlig tidspunkt og i en periode med legalitet, hvor partiet fortsatt er i en oppbyggende fase og ikke under sterk undertrykking fra fienden. I virkeligheten er altså den demokratiske sentralismen en mer effektiv metode for å bygge opp et kraftig kommunistisk parti enn den militariserte modellen.

Determinisme

I et av PKP's grunnleggende dokumenter: «Linja for oppbyggingen av revolusjonens tre verktøy» skriver PKP:

«Dette er et parti av en ny type, som har skapt den peruanske revolusjonens leder: formann Gonzalo, den største levende marxist-leninist-maoisten, som leder partiet, garanterer revolusjonens triumf og kommer til å føre oss til kommunismen.»

<https://tjen-folket.no/index.php/2020/10/02/pkp-linja-for-oppbyggingen-av-revolusjonens-tre-verktoy/>

Vi mener at denne setningen er deterministisk. Å på forhånd garantere en pågående revolusjons triumf er ikke i tråd med marxismens filosofi, for i denne har tilfeldigheten en plass. Vi vil her sitere fra en tidligere artikkel fra Tjen Folket:

«I «Vitenskapen om logikken» sier Hegel at «det tilfeldige har en grunn til at det er tilfeldig, og at det like mye ingen grunn har til at det er tilfeldig; at det tilfeldige er nødvendig, og at dette nødvendige bestemmer seg selv som tilfeldig og på den annen side at denne tilfeldigheten er den absolutte nødvendighet.»

I boka «Herr Eugen Dührings omvelting av vitenskapen» (1878) sa Engels at dersom vi forstår det Hegels her sier, så kan vi unngå å bli enten determinist som Demokrit, eller havne i Epikur sine to feller: 1) å lage et absolutt prinsipp av at du kan se alle fenomener enkeltstående og tilfeldig uten sammenheng og 2) å mene at du bare kan tenke i begreper og

lover om hvert enkelt fenomen – at alt i verden er styrt av evige og uforanderlige lover.»

<http://arkiv.tjen-folket.no/Sentralt/view/12531.html>

Nå i ettertid ser det ut til at sannsynligheten for at denne profetien fra PKP slår til dessuten er rimelig små. Revolusjonen i Peru fikk et alvorlig tilbakeslag da Gonzalo og resten av ledelsen i Peru ble arrestert. Gonzalo er nå 86 år gammel og sitter fortsatt isolert i et fengsel. De fleste i PKP la ned våpnene da det ble gitt beskjed om at Gonzalo fra fangenskap hadde avsluttet krigen. Folkekrigen i Peru har dessverre ikke klart å reise seg etter dette tilbakeslaget.

Gå under jorden

En rekke av MLMhM-gruppene har gått under jorden i betydningen av at de ikke er synlige i det offentlige rom – hverken fysisk eller digitalt, selv om de i høyden kun har blitt utsatt for mild undertrykking av den borgerlige staten. Vi mener at om en går under jorden for tidlig, så avskjærer en seg fra en rekke legale rettigheter som kan brukes for å knytte bånd med massene og for å komme i kontakt med uorganiserte revolusjonære, eller personer som er interessert i revolusjonær teori og politikk.

Vi mener at konsekvensen av å gå under jorden for tidlig er at organisasjonen vil stagnere. Vi er dessuten uenige i at det å ta organisasjonen under jorden nødvendigvis fører til økt sikkerhet. Selv om organisasjonen ikke er synlig i det offentlige rom, så er det fortsatt fullt mulig for etterretningstjenesten å skaffe seg oversikt over medlemmer i organisasjonen gjennom infiltrering og overvåking. Uansett om organisasjonen er over eller under jorden må en organisere på en slik måte at e-tjenesten kun får begrenset med informasjon gjennom infiltrasjon og overvåking.

Vi mener at en korrekt kommunistisk linje er at en benytter og

kjemper for å forsvare de demokratiske rettighetene, samtidig som en er forberedt på å ta organisasjonen under jorden og har en plan for dette, siden dette vil bli en nødvendighet i en situasjon med tilspisset klassekamp.

Å kun bruke revolusjonært undergrunnsarbeid bryter med Mao. Det vitner om manglende forståelse for betydningen av åpent revolusjonært arbeid, noe Mao bruker som eksempel på ensidighet og subjektivismen i artikkelen «[Om motsigelsen](#)».

Om å ha riktig politisk linje

Vi tror en viktig årsak til at kommunister orienterer seg mot PKP, er at de vil «sikre seg» mot revisjonisme og hindre at partiet forfaller til legalisme og valgkamp. Vi anerkjenner og forstår dette behovet. Den største trusselen mot revolusjonære kommunistpartier er revisjonismen (at man gjør marxismen ikke-revolusjonær). Problemet er at man kan ikke på forhånd «sikre seg» mot revisjonisme; man må kjempe mot den hele tiden. Man kan ikke «vedta bort» revisjonismen ved å innføre en linje for folkekrig og militarisering av partiet, uten støtte i folket.

Å bygge kommunistpartiet betyr å gradvis samle opp krefter, analysere den ujamne utviklinga i samfunnet, gjøre grundige sosiale undersøkelser, vinne over de avanserte delene av massene, opprette masseorganisasjoner under kommunistisk ledelse og utfordre både kadrene og massene til å gripe makt der det er mulig. Vi må ha tillit til at vi klarer å bygge en folkehær når de subjektive og objektive forholdene er til stede, selv om de ikke er der nå. I mellomtiden må vi kontinuerlig jobbe for politisk makt og mot revisjonistiske tendenser. Kommunistene må stole på massene, og selv ha tillit hos massene. Vi må være årvåkne og kritiske, hele tiden være på vakt mot feil hos oss selv og bekjempe høyrelinjen der den måtte dukke opp. Dette er hardt arbeid, og det finnes ingen rask og enkel løsning.